

Sammanträdesdatum
2017-05-02

Dnr 2015/793-17

§ 120 Lokal överenskommelse - viljeinriktning

INLEDNING

Kommunfullmäktige i Sala har beslutat bifalla motion om lokal överenskommelse mellan Sala kommun och civilsamhället. Vidare har kommunfullmäktige beslutat att uppdra till kommunstyrelsen att inleda dialog med de idéburna organisationerna/civilsamhället som är verksamma i Sala kommun.

Som en gemensam plattform för det fortsatta kommunövergripande arbetet föreslås en dokumenterad viljeinriktning. Formuleringen är förankrad genom dialog med initiativtagare till lokal överenskommelse, föreningen IKS (Ideell Kultur i Sala).

Beredning

Bilaga KS 2017/108/1, missiv

Bilaga KS 20147/108/2, tjänsteskrivelse

Yrkanden

Carola Gunnarsson (C) yrkar

att ledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen beslutar att anta förslag till Viljeinriktning för Sala kommuns samverkan med civilsamhället i enlighet med Bilaga KS 2017/108/2.

BESLUT

Ledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen beslutar

att anta förslag till Viljeinriktning för Sala kommuns samverkan med civilsamhället i enlighet med Bilaga KS 2017/108/2.

Utdrag
Kommunstyrelsen

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Jane Allansson

MISSIV

Lokal överenskommelse – viljeinriktning

ÄRENDEBESKRIVNING

Kommunfullmäktige i Sala har beslutat bifalla motion om lokal överenskommelse mellan Sala kommun och det civila samhället. Vidare har kommunfullmäktige samtidigt beslutat att uppdra till kommunstyrelsen att inleda en dialog med de idéburna organisationerna/civilsamhället som är verksamma i Sala kommun. Dialogen ska leda till ett förslag på en lokal överenskommelse att presentera för kommunstyrelsen för ställningstagande innan 2017 års utgång. (KF beslut vid sammanträde 2016-04-25, dnr 2015-793, § 39)

Med ovanstående beslut har Sala kommun markerat ambitionen att stärka den ideella sektorn och att utveckla samverkansformer för att ta tillvara engagemang, kunskap och nya idéer.

I linje med den nationellt framtagna överenskommelsen ska arbetet ske gränsöverskridande, såväl inom kommunens organisation, som utåt med invånare och föreningsliv.

Som en gemensam plattform för det fortsatta kommunövergripande arbetet föreslås en dokumenterad viljeinriktning. Formuleringen är förankrad genom dialog med initiativtagare till lokal överenskommelse, föreningen IKS (Ideell Kultur i Sala).

FÖRSLAG TILL BESLUT

Kommunstyrelsen föreslås besluta

att anta "Viljeinriktning för Sala kommuns samverkan med civilsamhället"

Sala kommun
Kommunstyrelsens förvaltning

Jane Allansson
Utredare

SALA KOMMUN Kommunstyrelsens förvaltning	
Ink. 2017-04-26	
Diarienum 2015/793	Aktbilaga 15

TJÄNSTESKRIVELSE

Viljeinriktning för Sala kommuns samverkan med civilsamhället

Alla medborgares gemensamma potential är Sala kommuns styrka. När alla människor känner delaktighet och samspel finns en stabil grund för ett bra samhälle att bo och leva i. Ett samhällsbygge där trygghet är en av grundstenarna och där kunniga och självständiga människor tillsammans skapar framtidens Sala – ett Sala som ska utvecklas för ökad hållbarhet, mångfald och jämställdhet.

Sala kommun har ambitionen att stärka den ideella sektorn och att utveckla samverkansformer för att tillvarata engagemang, kunskap och nya idéer. I linje med den nationellt framtagna överenskommelsen ska arbetet ske gränsöverskridande, såväl inom Sala kommuns organisation som utåt med medborgare och föreningsliv.

Civilsamhället används som ett begrepp för såväl organiserade aktiviteter och verksamheter som aktiviteter i lösliga grupper och nätverk. Civilsamhället omfattar föreningslivet, ideella organisationer och frivilliga krafter men även ekonomiska verksamheter som inte främst är vinstudelände utan snarare drivs utifrån mål och engagemang för en viss fråga i samhället. Civilsamhällets aktiviteter och verksamheter bygger på demokratiska värderingar och är organisatoriskt fristående från den offentliga sektorn. Civilsamhället utgör en viktig resurs i samhället, som röst i det offentliga rummet, som demokratiskola, som utvecklingskraft, som skapare av aktiviteter, gemenskap och mening för många människor och som ett socialt kitt.

Föreningslivet i Sala är blomstrande och det finns en lång tradition av samverkan mellan kommunen och föreningarna. Föreningslivets insatser bidrar till att stärka människors egenmakt och är en viktig resurs då det gäller att utveckla välfärden. Detta gäller såväl kulturföreningar som sociala föreningar, idrottsföreningar och andra föreningar. Många människor finner inom föreningen trygghet och social tillhörighet, samtidigt som de odlar sitt specifika intresse. Sala kommun samverkar med näringslivet och vill nu ta ytterligare ett steg i att utveckla nya former för samverkan med det civila samhället.

Det ska vara lätt för Salas kommuninvånare att få rätt kontakt i kommunens organisation oavsett vilket ärende det gäller och vårt förhållningssätt ska vara öppet och inbjudande. Det övergripande målet med viljeinriktningen är att tillsammans vidareutveckla samverkan med det civila samhället. Med den nationella överenskommelsen som bas ska förtroendevalda, tjänstepersoner och civilsamhället bjudas in till dialog med syfte att tillvarata och stärka de idéburna organisationerna och deras roll i samhället. Detta ska resultera i en lokal överenskommelse. Tillsammans skapar vi kommunen utan gränser.

Den nationella överenskommelsen (som har tecknats mellan regeringen, Sveriges kommuner och landsting och idéburna organisationer inom det sociala området samt med föreningarna inom integrationsområdet) innehåller sex principer, se bilaga 2. Överenskommelsen ska ses som ett steg i processen att utveckla relationen mellan det offentliga och civilsamhället.

Kommunstyrelsens förvaltning

Sala kommun avser därför bjuda in till dialog för att:

- Informera om nuläget i Sala kommun med utblickar i andra kommuner
- Diskutera civilsamhällets och kommunens möjligheter och utmaningar
- Gemensamt ta fram former för samverkan
- Gemensamt utarbeta spelregler och en lokal överenskommelse.

Bilaga 1 Definition av begrepp

Bilaga 2 Den nationella överenskommelsen - de sex principerna

DEFINITIONER OCH BEGREPP

Det *civila samhället* beskriver i det här sammanhanget en arena skild från staten, marknaden och det enskilda hushållet, i vilka människor organiserar sig och agerar tillsammans för gemensamma intressen. Det formella civila samhället utgörs av medlemskap, deltagande och insatser inom föreningar och medborgarsammanslutningar av olika slag. Det informella civila samhället kan beskrivas som frivilligt arbete som inte bedrivs i någon organiserad form. Hit räknas insatser som görs utanför det egna hemmet, för släktingar, vänner, grannar och arbetskamrater.

Social ekonomi avser här den organiserade verksamhet som primärt har samhällliga ändamål. Den bygger på demokratiska värderingar och är organisatoriskt fristående från den offentliga sektorn samt har allmännytta eller medlemsnytta, inte vinstintresse, som främsta drivkraft. Syftet är att ta tillvara det engagemang, den kraft och kompetens som finns i samhället. Ersta Sköndal visar i en undersökning att "Man mår bra av volontärarbete" samtidigt som man är till glädje och nytta för omgivningen. Genom frivilligarbete kan vi härigenom uppnå tillfredsställelse för såväl volontären som den eller de som är mottagare av insatsen. Engagerade medborgare är en förutsättning för en väl fungerande demokrati. När medborgarna stimuleras att engagera sig för saker de tror på, oavsett om det är frågor av brett samhällsintresse, som att minska gatuvåld eller bidra till ökad integration eller frågor som att leda knattelagets fotbollsträning, så bidrar det till att de känner ökat ansvar för det gemensamma.

Ideell sektor och idéburen sektor avser här alla typer av idéburna organisationer, dvs folkrörelser men också stiftelser, trossamfund och föreningar.

Med *idéburna organisationer* avses här organisationer inom den ideella sektorn och den kooperativa rörelsen. Organisationerna kan vara vinstdrivande och har generellt någon form av mer allmännyttiga uppdrag, utan att vara statliga eller kommunala. De är självstyrande och har ofta inslag av idealitet samt bedrivs ofta med en ideologisk medvetenhet.

Med *ideella organisationer* avses här organisationer som är organiserade utanför stat, kommun och näringsliv. De är inte vinstdrivande och har någon form av mer allmänmänskliga uppdrag, utan att vara statliga eller kommunala. De är självstyrande och har inslag av idealitet samt bedrivs ofta med en ideologisk medvetenhet.

Sociala företag kan beskrivas som företag som:

- har som ändamål att integrera personer som har svårigheter att få jobb på arbetsmarknaden
- huvudsakligen återinvesterar sina vinster i egna eller liknande verksamheter
- skapar delaktighet för medarbetarna genom ägande, avtal eller på annat väl dokumenterat sätt
- är organisatoriskt fristående från offentlig verksamhet
- binder samman entreprenörskap med individens behov av arbete och samhällets behov av tjänster
- driver affärsverksamhet där medarbetarna och deras förutsättningar står i centrum.

DEN NATIONELLA ÖVERENSKOMMELSEN, SEX PRINCIPER

Idéburna organisationer utgör både en förutsättning och ett uttryck för varje öppet, demokratiskt och framgångsrikt samhälle. Dessa är en omistlig del av den svenska demokratin.

- 1. Principen om självständighet och oberoende**
Idéburna organisationer formulerar sitt uppdrag i samhället utifrån sin värdegrund och är självständiga såsom röstbärare också i samverkan med andra aktörer.
- 2. Principen om dialog**
De idéburna organisationerna bidrar till att öka det demokratiska deltagandet och det folkliga inflytandet. Formerna bör vara öppna, återkommande och präglas av ett inkluderande förhållnings- och arbetssätt.
- 3. Principen om kvalitet**
De idéburna organisationernas verksamhet är en viktig del i välfärden. Verksamhet som utförs på uppdrag av det offentliga ska, utöver att möta sådana kvalitetskrav som omfattar alla utförare, kunna redovisa den särart och kvalitet man därutöver arbetar med.
- 4. Principen om långsiktighet**
En bred politisk förankring är viktig när det gäller överenskommelser som berör förutsägbarhet och andra grundläggande villkor för de idéburna organisationernas långsiktiga planering och arbete.
- 5. Principen om öppenhet och insyn**
Det ömsesidiga förtroendet mellan den offentliga och den ideella sektorn bygger på tillit och viljan till öppenhet. För att så många som möjligt ska kunna engagera sig i befintlig eller nyttillkommen verksamhet, krävs tillgänglighet till information och öppenhet, i såväl offentlig som ideell sektor.
- 6. Principen om mångfald**
Ett växande utbud av aktörer presenterar olika lösningar för att bryta ett socialt utanförskap, sitt eget eller någon annans. Där många idéburna verksamheter får växa, skapas utrymme för innovation. Olikheter är att betrakta som en tillgång i sig hos den mångfald av idéburna organisationer som bygger på demokratiska värden. Därför har både den offentliga och den ideella sektorn ett ansvar för att underlätta framväxten av nya organisationer och utförare samt olika former för samverkan och avtal.

